

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

CHAŁUPKI ZBRZAŃSKIE

1. Nazwa

**KRZYŻ PRZYDROŻNY WYKONANY Z WYKORZYSTANIEM
POZOSTAŁOŚCI Z CZASÓW II WOJNY ŚWIATOWEJ**

2. Czas powstania

**PRZYPUSZCZALNIE
LATA 50. XX WIEKU**

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Niemieckie ciężkie działo pancerne – niszczyciel czołgów Panzerjäger Tiger(P), Sd.Kfz. 184 Elefant. Prezentowana fotografia przedstawia pojazd zniszczony w okolicach Chałupek Zbrzańskich. Według zebranych relacji w krzyżu wykorzystano fragment lufy z tego pojazdu.

4. Adres

**ULICA ZALESIE NA
WYSOKOŚCI POSESJI NR 6**

5. Przynależność administracyjna

Województwo: ŚWIĘTOKRZYSKIE

Powiat: KIELECKI

Gmina: MORAWICA

6. Formy ochrony

Widok ogólny krzyża od strony północnej.

W konstrukcji krzyża wykorzystano element uzbrojenia pochodzący z czasów II wojny światowej, który kontekstowo wpisuje się w przebieg bitwy pancernej jaka rozegrała się w okolicach Morawicy w styczniu 1945 r. Dolna część krzyża (do przewężenia) to fragment lufy. Według zebranych relacji od mieszkańców, krzyż został ufundowany jako wspólne wotum mieszkańców Chałupek Zbrzańskich w podziękowaniu za przeżycie wojny. Do budowy krzyża wykorzystano element pozyskany z wraku pojazdu, który stał na skraju lasu w przysiółku Chelstów Wojda. Fragment użyty w krzyżu nosi ślady odcięcia palnikiem. Według posiadanej wiedzy w miejscu tym stał rozbity niemiecki pojazd typu Sd.Kfz. 184 Elefant. Pojazd ten to ciężkie działo pancerne – niszczyciel czołgów uzbrojony w armatę kaliber 8,8 cm PaK 43/ L 71. Niszczyciele te były na wyposażeniu Scheren Panzerjäger-Kompanie 614 i brały udział w walkach w styczniu 1945 r. w okolicy Morawicy. Dzięki informacjom pozyskanym od Pana Stanisława Kędziora pochodzącego ze Zbrzy wiemy, iż pojazd w Chestowie – Wojdzie został porzucony z powodu braku paliwa. Jego defragmentacja nastąpiła z uwagi na pożar pojazdu, który doprowadził do wybuchu amunicji. Prezentowana fotografia wraku pochodzi ze zbiorów Stanisława Kędziora. Warto podkreślić, iż pojazd typu Elefant jest niezwykle rzadki z uwagi na fakt, iż wyprodukowano jedynie około 100 egzemplarzy.

Obiekt zadbany. Regularnie konserwowany dzięki staraniom lokalnej społeczności.